

Smärre meddelanden och notiser

Bidrag till kännedom om skalbaggsfaunan i Lule lappmark 1.

I det följande kommer att lämnas uppgifter på skalbaggar som insamlats inom Jokkmokks socken under 1963—64 och som ej är upptagna för Lu lpm i »Catalogus Coleopterum Fennoscandiae et Daniae» (1960). Dessa arter har markerats med en asterisk (*). Vidare har medtagits en del fynd av några sällsyntare Coleoptera. Insamlingarna har till stor del ägt rum i omgivningarna av Jokkmokks samhälle och då inget särskilt anges härrör fynden därifrån (ca 5 kms radie). Eftersom vi först lärde känna varandra hösten 1964 har insamlingarna skett helt oberoende av varandra och till stor del på olika lokaler.

För hjälp med bestämning och kontroll av huvudparten av nyfynden vill vi i främsta hand framföra vårt tack till jägmästare Stig Lundberg. Vidare ber vi att få tacka professor Carl H. Lindroth för bestämning av de båda *Amara*-arterna och assistent Reinhold Charpentier för bestämning av *Sphaeridium lunatum*, *Philonthus nitidus* och *Hister unicolor*.

Artförteckning

- Elaphrus uliginosus* F.* 1 ex. Vaimat 25/5 1963. På översvämmad sjöstrand med riklig vegetation tillsammans med talrika ex. av *E. cupreus* Dft. och *Blethisa multipunctata* L. (T-B E.).
- Amara ingenua* Dft.* Enstaka ex. på Jokkmokks soptipp tillsammans med *Amara municipalis* Dft. (S.P.). Några ex. under stenar vid äng, 5/5 1964 (T-B E.).
- Amara municipalis* Dft.* Förekom i mycket stort antal på Jokkmokks soptipp under stenar, brädlappar, kartonger o.dyl. Även slaghåvad på *Artemisia vulgaris* (S.P.). Allmän på gårdsplan under rötter av *Plantago major* (T-B E.).
- Agonum quadripunctatum* De G. Arten är känd att ha en viss förkärlek till brända träd o.dyl. 4 ex. togs på Jokkmokks soptipp den 4/10 1964. Kanhända hade den lockats dit av den ständiga brandlukten (S.P.).
- Lebia crux-minor* L.* 1 ex. under sten på torr ängsmark, Vaimat, 5/6 1964. Vid slaghåvning av gräs på samma lokal erhöles den 15/6 1964 ytterligare ett ex. (T-B E.).
- Hydroporus umbrosus* Gyll.* Några ex. vid slaghåvning av *Carex* vid stranden av en skogstjärn, 7/8 1964 (T-B E.).
- Dytiscus latissimus* L.* 16/5 1963, 2 honor vid stranden av en översvämmad skogstjärn (T-B E.).
- Helophorus flavipes* F.* 22/5 1964, 1 ex. i vattenpöl på lerig mark (T-B E.).
- Helophorus lapponicus* Th.* 10/5 1964, Vaimat 1 ex. under träbit vid sjöstrand (T-B E.).

- Helophorus tuberculatus* Gyll.* 23/6 1964, Vaimat, 1 ex. (T-B E.).
- Sphaeridium bipustulatum* F.* 23/6 1964, Serri, 1 ex. i hästspilling (S.P.). 7/5 1964, Vaimat, 1 ex. vid gödselstack (T-B E.).
- Sphaeridium lunatum* F.* 23/6 1964, Serri, några ex. i hästspilling (S.P.). 25/6 1963, Vaimat, allmän i färsk kospilling (T-B E.).
- Cercyon terminatus* Mrsh* 7/5 1964, Vaimat, allmän vid gödselstack (T-B E.).
- Thanatophilus dispar* Hbst* 22/8 1963, Vaimat, 1 ex. under träbit på steril sjöstrand (T-B E.).
- Liodes obesa* Schm.* 21/6 1964, 1 ex. slaghåvat på gårdsplan (T-B E.).
- Acrotichis platanoffi* Renk.* -/8 1963, Ailejaure, Messaure, flera ex. i renspling (S.P.).
- Stenus bilineatus* J. Sahlb.* 22/6 1964, Njavve, 1 ex. 19/10 1964, Anajaure, 2 ex. under sten på grusvall vid skogsbilväg tillsammans med talrika ex. av *Bembidion grapei* Gyll. och *B. bruxellense* Wesm. Med hänsyn till den sena tidpunkten är det möjligt att det blott var en övervintringslokal. I omgivningarna finns det dels ett bränt hygge och dels sumpig granskog (S.P.).
- Stenus clavicornis* Scop.* 15/6 1964, Muddusluobbal, 1 ex. (S.P.). -/5 1964, allmän under stenar på en äng (T-B E.).
- Lathrobium fulvipenne* Gr.* 1/5 1964, allmän på gårdsplan under stenar (T-B E.).
- Philonthus lederi* Epp. 1 ex. i juni sannolikt på renkadaver vid Piatis och 1 ex. den 15/6 1964 på fisk vid Muddusluobbal. Arten är enligt Palm (1963) tidigare endast tagen av Wirén i Pålken och Höglund i Kero. Det sistnämnda exemplaret hade blott 4 dorsalpunkter i varje rad, men kloleden var försedd med kraftiga tornar (S.P.).
- Philonthus nitidus* F.* 5 ex. under ruttnande gräs på gårdsplan i Jokkmokks samhälle (S.P.).
- Philonthus varius* Gyll.* 4/9 1964, Jokkmokks samhälle, 1 ex. under sten på gårdsplan (S.P.). 28/4 1964, 1 ex. på gårdsplan (T-B E.).
- Quedius subunicolor* Kolbe* 19/10 1964, Anajaure, 1 ex. på samma lokal som *Stenus bilineatus* (S.P.). 5/5 1964 1 ex. under sten på äng (T-B E.).
- Bolitobius pulchellus* Mnh.* 2 ex. i Boletus sp., 9/9 1964, Mattisudden (S.P.).
- Hister unicolor* L.* 23/6 1964, Serri, några ex. i hästspilling (S.P.). 30/6 1963, i kospilling (T-B E.).
- Attalus cardiacae* L. 12/8 1964, Slakka, 1 ex. vid slaghåvning på ljung (S.P.).
- Hypnoides arcticus* Cand. 7/7 1964, Fatjas, 1 ex. under bräda på steril sandstrand (T-B E.).
- Prosternon tessellatum* L.* 1 ex. taget av jägmästare Stig Ringselle den 23/6 1964, samt vidare 4 ex. samma dag och plats av S.P. 1 ex. 12/8 1964 (S.P.). 1 ex. 31/5 1963, på Salix-buske (T-B E.).
- Trachys minuta* L.* 2/7 1964, 1 ex. 5/8 1964, 1 ex. (T-B E.).
- Cyphon pubescens* F.* 20/9 1964, några ex. vid slaghåvning av gräs (T-B E.).
- Attagenus pellio* L.* 3/2 1965, Jokkmokks samhälle, 1 ex. i fönster på obebott hus (S.P.).
- Simplocaria semistriata* F.* 25/5 1964, 1 ex. under sten i blomrabatt (T-B E.).
- Calitys scabra* Thbg.* 6/9 1964, Vaimat, 1 ex. under lös bark på murken tallstubbe (T-B E.).
- Cryptophagus parallelus* Bris. 20/7 1964, Vaimat, mycket talrik på färska bräder. I omgivningarna finns barrskog.
- Cryptophagus plagiatus* Popp. Vårvintern 1964 intogs från ett sumpartat skogsområde några, ca 1 dm tjocka, murkna och av insekter starkt sönderättna björkstub-

bar. Ur dessa erhöills ett tiotal skalbaggar av släktet *Cryptophagus*. Jag betraktade dessa som tillhörande samma art och behöll endast ett exemplar medan de andra kastades bort. Björkstubbarna bevarades sedan i en vedbod och på fönsteret i denna togs senare på våren (27/4 1964) ett nytt *Cryptophagus*-exemplar. Dessa båda tillvaratagna ex. visade sig vid jägmästare S. Lundbergs bestämning tillhöra arten *Cryptophagus plagiatus*. Det är sannolikt att även de övriga tillhörde samma art, vilket är förvånansvärt med hänsyn till artens stora sällsynthet (T-B E.).

- Corticaria serrata* Payk.* 5/9 1964, 1 ex. under bark på björkstubbe (T-B E.).
Orthocerus clavicornis L.* 5/5 1964, några ex. under sten vid skogsbyn (T-B E.).
Coccinella distincta Fald* 23/6 1964, Slakka, 1 ex. på ungtall (S.P.).
Coccinella hieroglyphica L.* 1 ex. vid Kettisträsk den 25/6 1964 (S.P.). 28/5 1963. 1 ex. (T-B E.).
Myrra 18-guttata L.* 10/5 1964, Vaimat, 1 ex. på färsk tallstubbe (T-B E.).
Stephanopachys substriatus Payk. 13/9 1964, Larve, 7 ex. i barken på brandskadad gran (S.P.). 20/7 1964, Vaimat, svärmande allmänt en solig eftermiddag, barrskog (T-B E.).
Ptinus sexpunctatus Panz.* 1 ex. togs i augusti 1963 i barken av en ca 40 cm tjock, fullt frisk tall vid Ailejaure, (ca 1 mil från Messaure). Vid ett senare tillfälle sållades en del avhuggen bark från samma träd och därvid erhöills ytterligare ett ex. Detta var emellertid dött och hade förkrympta täckvingar, vilket torde bevisa att det utvecklats i tallen ifråga. Det första ex. för Lu lpm av arten ifråga togs emellertid av Stig Lundberg vid Fallkojan i Muddus Nationalpark i *Eremotes*-angripen ved i en grov tallstubbe. Närmast kända fyndplats är Jämtland. Den har företrädesvis rapporterats för ek. De gjorda fynden antyder att den även utvecklats i tall, åtminstone norrut (S.P.).
Aphodius fasciatus Ol.* 23/6 1964, Serri, några ex. i hästspilling på odling omgiven av tallskog (S.P.). 16/8 1963, Vaimat, 1 ex. i hästspilling (T-B E.).
Aphodius nemoralis Er* 25/5 1963, 1 ex. flygande, Vaimat, 31/5 1964, talrik i älgspilling (T-B E.).
Clytra quadripunctata L.* 5 ex. vid Tjalmejaure i juni 1964 (S.P.). 23/5 1963, allmän (T-B E.).
Cryptocephalus nitidulus F.* 22/7 1964, 1 ex. vid slaghävning av björk (T-B E.).
Gastroidea viridula De G.* 12/6 1964, Vaimat, allmän på *Rumex domesticus* (T-B E.).
Melasoma tremulae F.* 31/5 1964. Några enstaka ex. (T-B E.).
Galeruca tanacetii L.* 2 ex. i Jokkmokks samhälle (S.P.). Vaimat, mycket allmän i juli (T-B E.).
Luperus pinicola Dft. Tagen i ett 70-tal ex. på ungtallar vid Slakka den 12/8 1964. Härvid observerades ej mindre än 6 kopulerande par. Lokalen har påträffats av jägmästare S. Ringselle, vilken även konstaterat att arten ifråga i vissa fall kan orsaka skada på ungtallar (Ringselle, 1964); 2 ex. på ungtallar, 13/8 1964, Messaure (S.P.).
Phyllotreta flexuosa Ill.* 26/3 1964, Vaimat, 1 ex., Jokkmokk, några ex. vid älvstrand (T-B E.).
Chalcoides fulvicornis F.* Några ex. (S.P. och T-B E.).
Brachytarsus scapularis Gebl. 1 ex. i juni 1964, Tjalmejaure (S.P.).
Apion assimile Kby.* 1 ex., 25/6 1964, Kettisträsk (S.P.).
Apion cerdo Gerst.* 1 ex., 25/6 1964, Kettisträsk (S.P.). Vaimat, allmän på *Lathyrus pratensis* (T-B E.).
Apion facetum Gyll.* Vaimat och Jokkmokk, allmän på *Vicia cracca* (T-B E.).

- Otiorhynchus ovatus* L.* 25/4 1963, Jokkmokk; Vaikijaur 11/10 1964 (T-B E.).
Dorytomus lapponicus J. Sahlb.* 1 ex. (S.P.).
Anthonomus humeralis Panz.* 15/6 1964, 1 ex. vid slaghävning av *Salix* (T-B E.).
Brachonyx pineti Payk.* 18/6 1964, 1 ex. vid slaghävning i barrskog (T-B E.).
Phytonomus rumicis L.* 26/4 1964, Jokkmokk; 15/6 1964 Vaimat (T-B E.).
Miarus campanulae L.* Vaimat, allmän i juni i blommorna av *Taraxacum* och *Trollius* (T-B E.).
Rhynchaenus testaceus Mull.* 15/6 1964, Jokkmokk, 1 ex. på björk (T-B E.).

Citerad Litteratur

- Catalogus Insectorum Fennoscandiae et Daniae. 1960. — Lund.
 PALM, T. 1963. Svensk insektsfauna, Skalbaggar, Kortvingar, häfte 3. — Stockholm.
 RINGSJELLE, S. 1964. *Luperus pinicola* — en skoglig skadeinsekt. Norrbottens Natur. Småskrift nr 1.

Sven Persson och Thor-Björn Engelmark

Fynd av bromsar (Tabanidae)

Av min diptersamling har en kollektion tabanider godhetsfullt bestämts av professor Hans Kauri, Bergen. Nedan följer en fyndlista med lokaluppgifter.

- Chrysops divaricatus* Lw. Ög. Borensberg juli 31.
Chr. nigripes Zt. Lpl. Sorsele Galgatmyren 21/7 31.
Chr. relictus Mg. Sm. Korsberga Byestad 1926, Merhult 28/8 28; Sorsele Hemträsket 4/8 31, Lösträsket 12/7 27, Skansnäs 17/8 27, Skrattaborrtjärn 16/7 51, Svarttjärn 15/7 52; Sm. S. Vi 29/7 26.
Chr. sepulchralis Fall. Krb. I. Ryssby 5/7 25; Sorsele Galgatmyren 21/7 31.
Chrysozona italica Mg. Ryssby 24/7 23, 6/7 24, Staffansboda 13/7 23; Sm. Torsås 2/8 29; Ög. Åtvidaberg 12/6 47.
Chrz. pluvialis L. Lpl. Ammarnäs Aitelnasfjället 26/7 29, Aitelnas Strutjovare 25/7 29, Tjulträsk Matsojokkudden 3/8 28, Tjulträsk kartans Fäb. 6/8 28; Öl. St. Frö 21/8 38; Sm. Gårdsby aug. 20; Öl. Högsrum Rälla 29/7 52, Sm. Järeda Järnforsen 14/7 27; Klm. I. Ljungby Vassmolösa 23/7 30; Ryssby 11/7 23, hösten 24, Staffansboda 13/7 23; Sorsele Blaikberget 2/8 27, Blattniksele 31/7 31; Dls. Steneby aug. 36.
Hybomitra arpadi Szil. Borensberg 15/9 32; Sm. Lemnhult Gere backe 10/7 27; Sm. Målaskog berget 7/6 25, Målaskog maj 26; Sorsele juli 51.
H. aterrima Mg. Ammarnäs Aitelnasfjället 18/7, 19/7, 22/7 29, Tjulträsk kartans Fäb. 6/8 28, Tjulträsk Nolpen 19/7 21, Tjulträsk Rödingbäck 17/7 21; Borensberg 15/9 32; Sorsele 19/7 21.
H. bimaculata Macq. (*collini* Lyn.) Korsberga Holm myren 11/7 27, Korsberga 4/7 50; Ryssby Staffansboda 13/7 23; S. Vi 4/7 26.
H. borealis Lw. Sorsele 19/7 21, juli 51.
H. conformis Frey. Ammarnäs Aitelnas stugan 18/7 29, Ammarnäs Kvarnbäcken 13/7 31; Borensberg 18/6 23, 6/6 24, Juteberget 13/6 32, Borensberg 1/7 33; Lpl. Harsprånget N stranden 8/7 28; Sorsele 6/7 31, juni 51, juli 51.
H. fulvicornis Mg. Sm. Hulstjöv Höjden 7/7 27, Pilagård 4/7 27; Vb. Jörn Stavträsk 3/7 28; Sorsele Krutträsket 8/7 28, Galgatmyrodlingen 12/7 28, Galgatmyren 13/8 31, Rankbäcken 25/7 31, Skansnäs 17/8 27, Sorsele juli 51, Svarttjärn 15/7 52; Vallnäs flygg i berget Runna; Åtvidaberg 1941.